

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@repate.hu

🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/528/2016/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

155/2017. (VII. 6.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ jogi képviselője útján a 2016. december 27-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2017. július 6-án megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak.

A vizsgált ügyben alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos jogi képviselője elektronikus levélben terjesztette elő beadványát, amelyben a panaszos 2016. december 21-én a Ny. városi Rendőrkapitányság rendőrei által fogantatott előállítását kifogásolta.

I.

Az országos rendőrfőkapitánynak címzett és a Ny. városi Rendőrkapitányságon benyújtott, 2016. december 27-én kelt panasz szerint 2016. december 21-én 21 óra 14 perckor a panaszos Ny. község, K. u. * szám alatti saját tulajdonú ingatlana elé a D. Rendőrőrsről két járőr érkezett ki, akik lakásából kihívták, majd közölték vele, hogy gyanúsítottként fogják kihallgatni, így be kell mennie velük a Ny. városi Rendőrkapitányságra (továbbiakban: illetékes rendőrkapitányság).

A rendőrök nem tájékoztatták, hogy milyen ügyben kívánják gyanúsítottként meghallgatni, a csak kizárólag azt a tényt közölték, hogy „parancsot” teljesítenek, illetve még tőle próbáltak érdeklődni az előállítása okáról.

A panaszos felajánlotta, hogy a hatósággal együttműködik és saját, vagy esetleg az ügyvédje gépkocsijával befárad a rendőrkapitányságra.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszos gyanúsított kihallgatásakor derült fény arra a körülményre, hogy egy aznap, 2016. december 21-én a megyei Kormányhivatalban (továbbiakban: illetékes kormányhivatal) történt közigazgatási ügyintézés során kialakult félreértésből fakadóan a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 194.§ (1) bekezdés szerinti személyi szabadság megsértésének büntetnének alapos gyanúja miatt foganatosították vele szemben a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 33.§ (1) és (2) bekezdésben foglalt kényszerintézkedést.

Semmi jel nem utalt arra, hogy a panaszos akkor, vagy esetleg később kibújna a hatósági eljárás alól, hangsúlyozta, hogy együttműködik, és önként bemegy a kapitányságra. A panaszos hivatásos vadászként dolgozik, így több bűncselekmény felderítésében segítette a hatóságokat (pl. orvvadászat, kisebb értékű lopások, természetkárosítás), így eleve nem volt életszerű, hogy a hatóság felszólítására ne ment volna el a kihallgatásra. A panaszos nyilvános megszégyenítésben részesült, mivel az életkörnyezetéből, szomszédai előtt szállították el rendőrautóban a lakásáról a késő éjszakai órában.

A panaszos a vele szemben foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban azt sérelmezi, hogy az előállítása kezdetekor nem rendelkezett információval arról, hogy milyen ügyben hallgatják ki (gyanúsítottként), milyen okból volt fontos az éjszaka közepén, a rendőrségen megjelennie. Sérelmezi továbbá azt is, hogy a kihallgatását, valamint rabosítását követően éjszaka 00 óra 30 perckor tömegközlekedés híján kizárólag ismerőse segítségével tudott hazajutni, mivel az otthonától 18 km-re volt.

A jogi képviselő álláspontja szerint az eljáró hatóságnak az előállítás kezdetekor szóbeli tájékoztatási kötelezettsége lett volna, hogy milyen ügyben, és miért állítják elő a rendőrkapitányságra.

A panaszos kifogásolja továbbá, hogy a panaszos gyanúsításban foglalt cselekménye (a panaszos közigazgatási ügyben történő intézkedése) egyértelműen nem merítette ki a Btk. 194.§ (1) bekezdésben foglalt törvényi tényállást, így az előállítás minden jogalapot nélkülözött. A gyanúsítás szerint a Megyei Kormányhivatal 17-es számú iroda ajtaja előtt tartózkodó titkárnő 5-6 másodpercig nem tudott bejutni az irodába, ahol éppen ügyintézés folyt. Álláspontjuk szerint az előállítás nem csak jogalap nélküli, hanem aránytalan is volt: nem állt arányban az előállítás, mint rendőri intézkedés azzal, hogy a titkárnő egy olyan zárt helyiségbe, ahol éppen ügyintézés folyt, ilyen rövid ideig nem tudott bejutni.

A hatóság számára csupán lehetőség volt az előállítás alkalmazása, nem kötelesség. A Rtv. 33.§ (1)-(2) bekezdésben foglalt egyetlenegy feltétel sem volt adott ahhoz, hogy a panaszossal szemben kényszerintézkedést foganatosítsanak. Az ügyben a mai napig nem került meghallgatásra két személy: az irodában tartózkodó M. A., valamint az az ismeretlen, aki a 17-es iroda ajtaja előtt tartózkodott, ebből következik, hogy az eljáró hatóság olyan ügyben rendelt el előállítást, amelyben a nyomozás nem ért el olyan szintre, hogy a panaszos gyanúsítottként kerüljön kihallgatásra. Nem volt halaszthatatlan nyomozati cselekmény, amiért szükséges volt a panaszos éjszaka történő kihallgatása. Az ügyben nem volt olyan nyom, amely eltüntetését bárki az éjszaka folyamán elvégezte volna; nem volt olyan tény vagy körülmény, amelyet másnap reggel ne lehetett volna felderíteni.

Fentiek miatt a rendőri intézkedés a panaszos Magyarország Alaptörvénye IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, a XXIV. cikkben foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, valamint a II. cikkben foglalt emberi méltósághoz való jogát sértette.

Összefoglalva az előállítás sérelmes, mert:

- nem volt jogalapja az eljárásnak, mivel a cselekmény nem merítette ki a Btk. 194.§ (1) bekezdését,

- nem utalt arra sem jel, hogy a panaszos ne működne együtt a rendőrséggel, hivatásos vadászként rendészeti feladatokat lát el, így tudatában van annak, ha idézik, meg kell jelennie a hatóság előtt; kijelentette, hogy saját, esetleg az ügyvédje gépkocsijával befárad vallomást tenni,
- az előállítás kezdetekor nem részesült szóbeli tájékoztatásban az előállítás céljáról, minőségéről,
- nem állt egymással arányban az elkövetett cselekmény, valamint az alkalmazott kényszerintézkedés,
- nem volt halaszthatatlan nyomozati cselekmény az ügyben, hiszen a két jelenlévő szemtanút meg sem hallgatta a rendőrség,
- éjszaka kellős közepén, tömegközlekedés hiányában nem biztosítottak visszaszállítást a panaszos 18 km-re lévő lakhelyére.

A jogi képviselő álláspontja szerint az alapjogsérelem elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá teszi a panasz megküldését az Országos Rendőrfőkapitánynak, így kéri, hogy a panaszt a Rtv. 92§ (1) ba) pontja alapján az Országos Rendőrfőkapitány bírálja el a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően.

2) A jogi képviselő 2017. január 3-án csatolta panaszos képviseletére vonatkozó, 2016. december 27-én kelt ügyvédi meghatalmazását.

A jogi képviselő rendelkezésre bocsátotta a panaszos 2016. december 21-én foganatosított gyanúsított kihallgatásáról felvett jegyzőkönyvet, továbbá a gyanúsítottként felelősségre vonás miatt bejelentett panasz elbírálásáról szóló, 2017. december 28-án kelt ügyészégi határozatot. Ezen iratokat a Testület a többi rendőrségi irattal együtt, jelen állásfoglalás II. rész A) pontjában ismerteti.

3) A jogi képviselő 2017. január 23-án, elektronikus úton megküldte továbbá a 2017. január 5-én kelt, illetékes rendőrkapitányságnak címzett, rendőri intézkedéssel szembeni panaszkiegészítést, mely szerint a panaszbeadványt a Testületnél is előterjesztették, valamint megküldte az illetékes rendőrkapitányság vezetőjének 2017. január 2-án kelt értesítését, mely szerint a panaszügyet az iratokkal az Ellenőrzési Szolgálat útján a hivatalos eljárás lefolytatás végett a Testületnek továbbították.

4) A jogi képviselő 2017. február 28-án megküldte a panaszos ügyében az iratismertetés során részére átadott iratanyag szkennelt példányát, amely dokumentumokat a Testület a többi rendőrségi irattal együtt, jelen állásfoglalás II. rész C) pontjában ismerteti.

II.

A)

Jelen állásfoglalás I. rész 3) pontjában hivatkozott iratcsomagot 2017. január 10-én küldték meg a Testületnek, amelyet 2017. január 25-én iktatott a Testület.

1) A rendőrség megküldte az illetékes kormányhivatal vezetőjének 2016. december 21-én kelt, és a rendőrségen átvetetett feljelentését.

A kormány megbízott arról tájékoztatta az illetékes rendőrkapitányság vezetőjét, hogy 2016. december 21-én az illetékes Kormányhivatal Élelmiszerlánc- Biztonsági és Földművelésügyi Főosztály Földművelésügyi Osztályán ismeretlen személyek jelentek meg földtulajdonosi gyűlés összehívására szóló hirdetmény átadása érdekében.

A megjelent személyek akadályozták kormányhivatal kormánytisztviselőinek az irodába történő bejutását, munkavégzését.

A kormánytisztviselők elmondása szerint a fent rögzített személyek videofelvételeket és fényképfelvételeket készítettek az épületről, a belső épületrészekről és a kormánytisztviselőkről, azok hozzájárulása nélkül.

Ezen személyek H. I. kormánytisztviselő irodájába bementek, és belülről eltorlaszolták az ajtót, ezzel akadályozva, hogy T. E. a kormánytisztviselőhöz bejuthasson és a napi teendőket vele egyeztetni tudja. A folyosón más vadásztársaság képviselői is tartózkodtak, akiket inzultáltak, melynek során majdnem tettelegességre is sor került. Ezen személyek az épületben tartózkodókat különböző kérdésekkel inzultálták: „Mit akar? Milyen papír, milyen irat van nála?”

Fenti kifejtettakra tekintettel bűncselekmény elkövetésének alapos gyanúja miatt ismeretlen elkövető ellen feljelentést tesznek és intézkedést kérnek.

2) Az illetékes rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályának állományába tartozó P. L. c. r. törzsszázlós 2016. december 21-én az alábbi tartalommal tett jelentést.

A jelentést író 2016. december 21-én 14 óra 45 perckor D. J. r. őrnagy és K. N. r. főtörzsszázlóssal megjelent az illetékes Kormányhivatal Élelmiszerlánc- Biztonsági és Földművelésügyi Főosztály Földművelésügyi Osztályán, mivel onnan bejelentés érkezett, hogy az ott dolgozó hivatali alkalmazottakat a munkájukban korlátozza a N. Vadásztársaság jelen lévő 10-12 tagja.

A helyszínen meghallgatták a Földművelésügyi Osztály vezetőjét, B. J.-t, aki elmondta, hogy a reggeli órákban a munkahelyére érve azt tapasztalta, hogy a hivatal épületének ajtajában, illetve az emeleti részen a hivatal irodái előtt vadászruhában álló férfiak állnak, mintegy 10-12 fő. Kollégái szerint az ismeretlenek már a munkavégzés kezdetén bent voltak azzal a szándékkal, hogy hirdetményt vetessenek át a vadászati hatóság eljáró tagjainál. Konkrét erőszakos cselekményről, fenyegetésről, tettelegességről nem tett jelentést egyik kolléga sem. A személyek 14 óra körüli időpontig voltak az épületben a hirdetőtábla környékén, azt nézték.

Az ügy előzménye, hogy a 20 évre szóló vadászati jogokat biztosító vadászati terület bérlésére két vadásztársaság is igényt tart. A földtulajdonosi taggyűlés összehívására hirdetményt kell kihelyezni a hivatalban, melyet követően lehet a földtulajdonosi taggyűlést megtartani. A hirdetmény átvétele során az első beadónak van elsőbbségi joga, így az átvétel pontos idejét óra, percben rávezetik a hirdetményre. A N. Vadásztársaság eljáró tagjai azért jelentek meg a kormányhivatalban, hogy elsőként adják be az adott vadászati területen lévő földtulajdonosi taggyűlés összehívására a hirdetményüket és ebben ne előzze meg őket senki.

A terület biztonsági őre a szabályok ellenére a társaság tagjait a hivatali munkaidő megkezdése előtt már beengedte a hivatal épületébe, így a dolgozók megérkezésekor azok már az épületben tartózkodtak. A hirdetmények átvételét a vadászati hatóság ügyintézői (4 fő) és az Osztály titkárságvezetője végezheti.

A vadászati hatóság szakügyintézője (H. I.) elmondta, hogy a hivatalba érkezésekor azt tapasztalta, hogy a bejárat előtt két férfi áll, akik megkérdezték, hogy mi célból érkezett. Válaszát követően őt beengedték, nem korlátozták, nem fenyegették, ilyen jellegű dolgot mással sem tapasztalt.

Az épületbe belépve találkozott a N. Vadásztársaság vezetőjével, a panaszossal, akit személy szerint is ismer és azonnal tudta, hogy a hirdetmény átvétele miatt volt jelen. Őt megkérte, kísérelje fel az irodájába, ahol tőle a hirdetményt átvette *8 óra 12 perckor*, ami a hirdetményre felvezetésre is került. A hirdetményt a hirdetőtáblára később ki is függesztették.

Mialatt a panaszossal az irodában tartózkodott, az alatt az idő alatt történt, hogy az ajtón valaki benyitott, amire a panaszos azt hitte, hogy a konkurens vadásztársaság eljáró tagja és hirdetményt akar leadni, ezért a lábával az ajtót a benyitás ellen kitámasztotta. Akkor szólt be a résnyire nyitott ajtón a titkárságvezető kolléganője, T. E., hogy engedjék be, amire a panaszos a lábát azonnal elvette az ajtótól. Kolléganője bejött, majd együtt hárman kimentek az irodából és azt bezárták. Az ajtó előtt szintén állt két fő a N. Vadásztársaság tagjai közül. H. I. elmondta, hogy őt személyes szabadságában nem korlátozták, bármikor ki- és bemehetett az irodájába, ebben nem akadályozta meg senki sem fizikailag, sem verbálisan, fenyegetéssel sem.

Az irodából történő távozásukat követően egy másik irodába mentek, ahol többi kollégájával a napi teendőket beszélték meg, majd elkezdték a napi munkavégzést.

A titkárságvezető asszony, T. E. elmondta, hogy a kormányhivatalba érkezését követően már átvett egy hirdetményt *8 órakor Sz. A.-tól, az udvaron*. Az épületbe lépéskor tapasztalta, hogy a bejáratnál és fent az emeleten minden irodánál áll 2-2 férfi. Az irodájába ment, levetette a kabátját, majd át akart menni H. I. irodájába, hogy érdeklődjön, mi történik. A 17-es iroda előtt is állt két férfi, akik megkérdezték tőle, hogy mit akar, de a kilincsre ráfogva benyitott az irodába. Azt tapasztalta, hogy valaki lábbal az ajtó benyitását megakadályozta. Ekkor beszólt, hogy „I., engedj be, én vagyok”, mire H. I. szólt az ajtóban álló férfinak, hogy engedje be a kolléganőt, mire az engedelmeskedett. Ezt követően bement, majd mindenki távozott az irodából. Ő nem tapasztalt olyat, hogy bárkit fizikailag, testileg vagy verbálisan megfenyegettek volna, akadályozták volna szabad helyváltoztatásában, csupán zavaró volt a sok férfi jelenléte. Tudomása szerint más munkatársa nem került kapcsolatba a jelen lévő 10-12 férfival.

A helyszínen korábban jelen lévő N. Vadásztársaság tagjai közül már senki nem volt ott, ugyanakkor H. I.-nél egy kézzel írt jegyzőkönyvet hagytak a történetekről, amelyen feltüntették a jelen lévő személyeket.

3) A rendőri szerv megküldte H. I. ügyintéző tanúkénti kihallgatásáról felvett jegyzőkönyvet. A jegyzőkönyv szerint a tanú kihallgatását K. K. A. c. r. főhadnagy 2016. december 21-én 15 óra 44 perc és 17 óra 23 perc között végezte el.

A tanú vallomásaiban előadta, hogy vadászati szakügyintézőként dolgozik, 2016. márciusától új vadászterületek kialakítását végzi a hatóságuk a megyében. Ez azt jelenti, hogy a vadászati törvénynek megfelelően kijelölték a vadászterületek határait, ezekre módosító indítványokat lehetett beadni. Több területre is érkezett ilyen jellegű beadvány, többek között a jelenlegi N. vadásztársaság vadászterületére is, amit közel 50 éve bérel a jelenlegi vadásztársaság. Az ő bérleti szerződésük 2017. február 28-ig tart. Annak érdekében, hogy a társaság az elkövetkezendő 20 évben is további haszonbérletet szerezzen a terület fölött, úgy földtulajdonosi gyűlést kell erre összehívni, amit hirdetmény útján tudnak kezdeményezni. Ennek leadási kezdő határnapja a mai napon, 2016. december 21-én kezdődött.

A tanú megjegyzi, hogy a N. vadásztársaság által jelenleg bérelt területre rajtuk kívül Sz. A. nagy földtulajdonos is pályázott.

A hirdetményt a hivatal órára, percre pontosan érkezteti, iktatja és kifüggesztik a hirdetőtáblán a vadászati hatóságon, majd a legkorábban érkeztetett hirdetménnyel kell kezdeniük a földtulajdonosi gyűlés anyagának vizsgálatát, illetve a földtulajdonosi közös képviselő nyilvántartásba vételét. Ennek a folyamatnak nagy tétje van a társaságok szempontjából. Amennyiben egyikük a hirdetményt hamarabb adja be és a földtulajdonosi gyűlés eredménnyel zárul, úgy az érintett területet az a társaság további 20 évre bérelheti.

A vadászati törvény nem rendelkezik arról, hogy ezeket a hirdetményeket *pontosan hol* kell leadni, valamint hogy hány órákor, csak annyit ír, hogy vadászati hatóságnál kell megtörténnie.

A tanú 8 óra 5 perckor érkezett a munkahelyére. Három irodában négyen dolgoznak, ő volt csak bent, három kollégája területre ment ki ellenőrizni. Amikor bement az épületbe, látta, hogy nagy létszámban vannak bent a vadászok, a földszinti portánál is állt egy csoport, és mindhárom iroda előtt álltak, irodáinként legalább 2-2 fő. Őt ismerik a vadásztársaságok tagjai, mivel már 18 éve a hatóságnál dolgozik. Ahogy felment az emeletre, a társaság tagjai szinte megrohamozták, de semmiféle atrocitás nem érte, nem volt hangoskodás, semmiféle rendezavarás.

Két társaság tagjai voltak jelen, a N. vadásztársaságtól többek között a panaszos, aki hivatásos vadász és M. A. vadászmeister, illetve a Ny. területre pályázó S. L. helyi lakos. *[A Testület megjegyzi, hogy az iratban ehelyütt még S. A. szerepel, azonban a későbbi adategyeztetés folyamán kiderült, hogy a személyt S.L.-nek hívják.]* Azt vitatták meg, hogy ki volt előbb jelen, félreértés történt abban, hogy mindkét fél azt hitte, ugyanarra a területre pályáznak. Nagyon izgatottak voltak, a tanú mondta, hogy két teljesen más ügyről van szó, de nem hittek neki.

A tanú mondta a panaszosnak és M. A.-nak, hogy menjenek vele az irodájába, de S. L. is akart menni, attól félt, hogy ő lemarad. Ezért a panaszos kicsit lemaradva, S. L.-t egyik kezével arrébb tolta, ezért az be sem tudott lépni az irodába, majd a panaszos a lábával kitámasztotta az ajtót. A tanú hallotta, hogy a panaszos kérdőre vonja S. L.-t, hogy „nem hallottad azt, hogy mi megyünk be elsőnek”, és megfordulva látta, hogy mindkét fél „tolakodott”.

A tanú leült a gépéhez, elővette a bélyegzőket, M. A. az asztallal szemben állva odaadta a beadványt. A panaszos az ajtónál állva lábával kitámasztotta azt. A tanú megkezdte az ügyirat átvételét, ekkor 8 óra 9 perc volt, amikor meghallotta a hangzavart az ajtó előtt. Egy pillanatra megnyílt az ajtó, és megismerte a titkárságot vezető T. E. hangját, akit a kívülállóknak nem akartak beengedni hozzá. Bekiabált a résen, hogy „I., beszélnünk kell”.

Mivel a tanú az íróasztalánál ülve nem lát ki a résnyire nyitott ajtón, csak hallotta kolléganőjét, szólt a panaszosnak, hogy engedje be a kolléganőjét. Első felszólításra be is engedte, hiszen ő nem tudta azt belülről, hogy ki akar bemenni. T. E. bement, mondta, hogy feltétlenül beszélniük kell, menjenek az ő irodájába a napi teendők egyeztetése érdekében. Amikor kinyílt az ajtó, akkor látta, hogy a N. vadásztársaságtól még két vadász áll az ajtóban, elállva a bejáratot. A tanú az ügyiratot visszaadta M. A.-nak érkeztetés nélkül, a bélyegzőt magához vette, kiküldte mindkét felet, és az irodáját bezárva átment a titkárságra. Pár perc múlva visszament, folytatta az ügyintézkedést, visszahívta a panaszost és M. A.-t, visszavette az ügyiratot és ráírta a tényleges átvétel időpontját, 8 óra 12 percet. Miután kimentek, a folyosón várták a hirdetmény kifüggesztését.

G. J. a N. Vadásztársaság elnöke és H. G., a vadásztársaság jogi képviselője (a panaszos lánya) bement az irodába. Az elnök kérte, hogy a tanú tüntesse fel a hirdetményen, hogy 8 óra és 8 óra 12 perc között senki nem volt az irodában, amire a tanú természetesen nem volt hajlandó.

Pár perc múlva B. J., a Földművelésügyi Osztály vezetője, aki szabadságát töltötte, de reggel bejött a munkahelyére, megkérdezte, hogy milyen dulakodás miatt nem lehetett beengedni a titkárnőt. Kérte, hogy a tanú hívja be a panaszost, ő számon kérte tőle, hogy mi az, hogy nem engedi be az ott dolgozót. Vitatkoztak, érveltek egymás ellen, és a panaszosnak volt egy olyan elszólása, hogy mi az, hogy 8 órákor nem voltak a hivatalban, ezt ők bizonyítani is tudják

videofelvétellel és fényképpel. Engedély nélkül nem készíthettek volna ilyen dokumentációt. Végül a N. vadásztársaság tagjai 13 óra 30 perc körül hagyták el az épületet, de az elnök és H. G. visszajöttek miután a cég jogászával is tárgyaltak, majd az elnök bement az irodába és gúnyosan megköszönte a közreműködésünket.

A tanú véleménye szerint a panaszos viselkedése felfokozott izgalmi állapotának volt betudható, amiatt nyomta az ajtót is, de nem volt fizikai ráhatása S. A.-ra, csak amolyan tolakodás volt ez. Az ajtót pedig azért nem nyitotta ki, mert azt hitte, hogy a másik vadász tolakszik, nem tudta, hogy a kolléganő az, és amikor rászólt, akkor azonnal beengedte.

4) Az intézkedés napján kelt, J. I. c. r. zászlós és K. M. c. r. főörzszászlós által aláírt, előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint a panaszost az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján igazoltatták, az Rtv. 31. 0 (1) bekezdése alapján – mint személyi szabadságában korlátozott személyt – előállították, valamint az Rtv. 33.§ (2) bekezdés b) pontja alapján – mint bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személyt – előállították.

Az intézkedés során kényszerítő eszközt nem alkalmaztak, a személyes szabadság korlátozásának időpontja 2016. december 21-én 21 óra 45 perc, helye a panaszos lakcíme.

Az intézkedés alapjául szolgáló esemény leírása rögzíti, hogy a szolgálatuk teljesítése során forrónyomos csoport parancsnok utasítása a panaszos lakásán megjelentek, mivel arra kaptak utasítást, hogy a panaszost gyanúsított kihallgatás céljából állítsák elő az illetékes rendőrkapitányságra. A címen igazoltatták a panaszost, aki annyit kért, hogy felöltözhessen és védőjének átadhassa a nála lévő kiskorú unokáját, akire egyedül vigyázott. Ezt követően a panaszost előállították a rendőrkapitányság Vizsgálati Osztályára, ahol a panaszost B. Cs. r. főhadnagynak további intézkedés megtétele céljából sérülés-és panaszmentesen átadta.

A ruházátvizsgálás során a panaszosnál támadásra, önkárosításra alkalmas eszközt nem találtak.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján az előállítás okáról a tájékoztató, valamint az előállítás idejéről szóló igazolás kiadásra került.

Az előállítás oka 22 óra 10 perckor megszűnt, ekkor átadták B. Cs. r. főhadnagynak.

A jelentésre kézírással rávezették, hogy a panaszost a nyilvántartásba vételt követően 2016. december 22-én 0 óra 10 perckor bocsátották szabadon.

A D. városi őrsparancsnok által aláírt parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint a fenti intézkedések jogszerűek, szakszerűek és arányosak voltak.

5) A rendőri szerv megküldte a panaszos gyanúsított kihallgatásáról készült jegyzőkönyvet. A jegyzőkönyv tanúsága szerint a kihallgatás 2016. december 21-én 23 óra 18 perc és 23 óra 42 perc között tartott, B. Cs. r. főhadnagy végezte el.

A kihallgatáson jelen volt a panaszos védőjeként a jelen ügyben is eljáró jogi képviselő.

A személyi adatok felvétele után a kihallgatást vezető ismertette a rendelkezésre álló adatokat, miszerint a panaszos megalapozottan gyanúsítható egy rendbeli, a Btk. 194.§ (1) bekezdésbe ütköző és aszerint minősülő személyi szabadság megsértés büntetének elkövetésével.

A panaszos a gyanúsítást megértette, amely ellen panasszal kíván élni, mert nem követett el bűncselekményt.

A jegyzőkönyv szerint ismertették vele, a vallomástétellel kapcsolatos jogait, illetőleg a vallomástétel következményeire. A panaszos a jogaira történő figyelmeztetéseket, tájékoztatást megértette, és kijelentette, hogy vallomást kíván tenni.

A panaszos vallomásában előadta, hogy nem követett el bűncselekményt, illetve szerinte cselekménye nem meríti ki a bűncselekmény fogalmát, mivel senkit nem fosztott meg a személyi szabadságától. Bármerre máshova mehetett volna, aki be akart jönni az ajtón, valamint ő azt sem tudta, ki akart bejönni. Szándéka nem arra terjedt ki, hogy valakit korlátozzon, hanem arra, hogy mint ügyfél, megillessen őt is az a jog, hogy az ügyintéznivalóját bizalmasan intézhessen, azt más nem hallhassa, láthassa. Amikor az ügyintéző (H. I.) szólt neki, hogy ki akar bejönni, ő azonnal beengedte és elnézést is kért.

Megjegyzni, hogy kiemelt jelentősége van annak, hogy a vadászati hirdetmények a hatósághoz óra, perc pontossággal, mikor érkeznek meg. Az ügyintézés M. A. vadászmeisterrel 8 óra 8 perckor kezdték meg, amikor egy számukra ismeretlen személy is be kívánt jutni az irodába.

A panaszos kizárólag az ajtóban állt meg, de nem akadályozott meg senkit abban, hogy bejusson. Véleménye szerint joguk van ügyfélként a nyugodt és bizalmas ügyintézéshez, amiben érzése szerint az ismeretlen személy zavarta.

Azt pedig nem tudhatta, hogy pont egy ott dolgozó hölgy kívánt bemenni, és H. I. kérésére rögtön be is engedte.

Mást nem kívánt elmondani, részletesebb vallomást később kíván tenni, hangsúlyozva, hogy együttműködik a hatósággal.

6) A rendőri szerv megküldte a jogi képviselő 2016. december 22-én kelt, gyanúsítással szemben benyújtott panasz-kiegészítését, amely dokumentum ismertetésétől a Testület eltekint.

7) A rendőri szerv megküldte a gyanúsítottkénti felelősségre vonás miatt bejelentett panasz elbírálásáról szóló, 2016. december 28-án kelt ügyészégi határozatot.

A határozat szerint a személyi szabadság megsértésének büntette miatt a panaszos ellen a az illetékes rendőrkapitányság Vizsgálati Osztályán 6899/2016. bü. szám alatt indult bűnügyben megvizsgálták a panaszbeadványt, melyet gyanúsítottként kihallgatása miatt jelentettek be.

A panasznak az ügyész a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 195.§(4) bekezdése alapján helyt ad, megállapítja, hogy a nyomozó hatóság a panaszos gyanúsítottként történő kihallgatása törvénysértő volt, és a továbbiakban a panaszt nem tekinti gyanúsítottnak.

A határozat ellen a Be. 195.§ (5) bekezdés alapján további jogorvoslatnak helye nincs.

Az Indoklás szerint az illetékes rendőrkapitányság Vizsgálati Osztálya 2016. december 21-én közölte a panaszossal, hogy megalapozottan gyanúsítható egy rendbeli, a Btk. 194.§ (1) bekezdésbe ütköző és aszerint minősülő és büntetendő személyi szabadság megsértésének büntetével, majd ugyanezen a napon gyanúsítottként ki is hallgatta.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az állapítható meg, hogy a panaszos 2016. december 21-én 8 óra 9 és 8 óra 12 perc közötti időben a megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc- Biztonsági és Földművelésügyi Főosztály földművelésügyi osztályán Hevesi István vadászati szakügyintéző irodájában M. A.-val együtt hivatalos ügyintézés céljából tartózkodott azért, hogy a N. Vadásztársaság nevében hirdetményt nyújtson be.

Az ügyintézés ideje alatt az irodába be akart menni T. E. titkárságvezető azonban a panaszos az iroda ajtajában állt, lábával az ajtót kitámasztva, így T. E. az ajtót csupán résnyire tudta megnyitni. Ekkor az irodába bekiabált, hogy beszélni akar H. I.-vel, aki felszólította a panaszt, hogy a kolléganőjét engedje be.

A felszólításnak a panaszos azonnal eleget tett, ugyanis szándéka nem az volt, hogy a titkárnő bejutását akadályozza, őt szabad mozgásában korlátozza, csupán a nyugodt ügyintézkedést akarta biztosítani.

Mindezek alapján a panaszos a bűncselekményt nem valósította meg, ezért az ügyész panaszának a rendelkező részben foglaltak szerint helyt ad.

B)

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az ORFK Ellenőrzési Szolgálatán keresztül a az illetékes rendőri szervtől, megküldeni kérte az ügygel kapcsolatos, konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját.

8) A Testület 2017. január 23-ai megkeresésére az illetékes kapitányságvezető a következő tájékoztatást adta 2017. február 15-én kelt átiratában.

A panaszossal szembeni rendőri intézkedésre utasítás alapján került sor. T. J. r. őrnagy forrónyom parancsnok 2016. december 21-én 19 órakor utasította a D. városi rendőrőrsön szolgálatot ellátó rendőröket, hogy állítsák elő a panaszost az illetékes rendőrkapitányságra bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt.

A késői intézkedés okául az szerepel az átiratban, hogy az intézkedő rendőrök (K. M. c. r. főtörzsszázlós és J. I. c. r. zászlós) 20 órakor vették át a szolgálatot, majd 20 óra 35 perckor a megyei Tevékenység- Irányítási Központ (továbbiakban: TIK) ügyeletes vezetője utasította őket, hogy kampós áramlopás van folyamatban, menjenek a helyszínre. A járőrök tájékoztatták az ügyeletes vezetőt, hogy külön utasítás alapján látnak el feladatot, de mivel az ilyen módszerrel történő áramlopás balesetveszélyes és a késedelmes intézkedés veszéllyel jár, ezért a TIK utasítást hajtották végre először. Ezt követően 21 óra 5 perckor jelentek meg a panaszos lakcímén, hogy a panaszost előállítsák.

A helyszínen a becsengető rendőrökhöz kiment a panaszos, akivel közölték, hogy elő fogják állítani a rendőrkapitányságra. A panaszos kérte, hogy felöltözhessen és telefonálhasson a lányának. Kérte, hogy várjanak a lánya és a veje megérkezéséig, mert kiskorú unokája nála van, és egyedül vigyázott rá. Az intézkedő rendőrök eleget tettek a kérésnek, így a panaszos előállítását lánya megérkezése után tudták megkezdeni, 21 óra 45 perckor.

Az irányadó bírói joggyakorlatban a késő éjszaka este 22 óra után értendő, erre tekintettel az intézkedés nem késő éjszaka történt.

A rendőri intézkedés a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011 (IX.22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolg. Szab.) 5.§-ának megfelelően történt (napszaknak megfelelő köszönet, az intézkedés alá vont személy korának, nemének megfelelő megszólítás, tisztelgés, a rendőri megjelenés okának és a további intézkedések menetének közlése).

A kérdésre, hogy tájékoztatták-e a panaszost a megjelenésük/intézkedésük okáról, a tájékoztatás rögzíti, hogy tájékoztatták, hogy 2016. december 21-én a délelőtti órákban az illetékes kormányhivatal épületében akadályozta a kormánytisztviselők irodába történő bejutását, munkavégzését, ezért személyi szabadság megsértése bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt gyanúsított kihallgatása céljából előállítják az illetékes rendőrkapitányságra.

A panaszos az intézkedés ideje alatt együttműködő volt, amit az is bizonyít, hogy nem alkalmaztak vele szemben kényszerítőeszközt.

A panaszost az *** forgalmi rendszámú, rendőrségi jelleggel ellátott Opel Astra típusú szolgálati személygépkocsival állították elő.

A panaszos előállítása az Rtv. 33.§(2) bekezdés b) pontja alapján történt, amely kellő jogalapot szolgáltatott a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított személy előállítására.

Arra a kérdésre, hogy hány személy volt szemtanúja a panaszos előállításának, az átirat azt tartalmazza, hogy a panaszossal szembeni rendőri intézkedés megkezdésekor a két intézkedő rendőr és a panaszos tartózkodott a helyszínen, majd 21 óra 45 perckor érkezett a panaszos lánya, H. G. és annak férje.

A panaszos előállítása 21 óra 45 perctől 22 óra 5 percig tartott, a rendőrkapitányságra történő szállítással ért véget. A panaszos előállítása nem haladta meg az 5 órát, annak időtartam 25 perc volt.

Az intézkedő rendőrök a részükre rendelkezésre álló információkat megadták a panaszos részére az előállítás okával kapcsolatban, és a panasztételi jogáról is megkapta a tájékoztatást.

A panaszossal a D. városi Rendőrség járőrei előállítása végrehajtása előtt közölték, hogy hazajutását neki kell majd megoldania. A panaszos a közölteket tudomásul vette, és elmondta, hogy egyik ismerősét fogja erre megkérni.

A panaszossal szemben 2016. december 21-én ***/2016.bü. számon indult büntetőeljárás a Btk. 194.§(1) bekezdésébe ütköző személyi szabadság megsértése miatt.

Nincs tudomás ilyen bizonyítékról, az ügy összes iratát megküldték a Testület részére.

C)

A jogi képviselő által rendelkezésre bocsátott és a rendőri iratsomagban nem szereplő iratok a következők.

9) T. E. tanúkihallgatásáról készült jegyzőkönyv szerint a tanú meghallgatását K. V. r. zászlós 2016. december 21-én 15 óra 29 perckor kezdte meg.

A tanú vallomásaiban elmondja, hogy reggel 7 óra 59 perckor ért be a munkahelye udvarára, kiszállva az autóból egy ügyféllel (Sz. A.) találkozott, aki megkérte, hogy vegyen át tőle egy iratot, amit 8 óra és 8 óra 3perc közötti időben meg is tett, összesen hat példányt vett át, egy hirdetmény volt, ami vadászati témáról szólt. Ez nem egy megbeszélte találkozó volt, egyszerűen csak megjelent az ügyfél az udvaron (látásból ismerte, többször találkozott már vele), és megkérte, hogy vegye át tőle az iratot.

Ezután felment az első emeleti irodájába, de már a földszinti bejárati ajtónál is több vadász álldogált, alig fért el mellettük. Az emeleten is elég sok vadász várakozott, név szerint nem ismeri őket.

Az irodájába érve lerakta táskáját, kabátját, majd kollégájához ment, akinek irodája előtt az ajtófélfák két oldalához támaszkodva két vadászruhás férfi állt. Még meg sem fogta a kilincset, amikor az egyik vadász azt mondta, hogy nem mehet be. Visszakérdezett, hogy mi az, hogy nem mehet be, és megfogva a kilincset, be akart menni. Ebben nem akadályozták, azonban az ajtót csak résnyire tudta kinyitni, mivel a bent álló vadász a lábával akadályozta meg a kinyitást. Erélyesen beszólt, hogy „I., engedjétek be”, hallotta, hogy odabent H. I. azt mondja, „Engedjétek már be, kolléganő”. A tanú látta, hogy a felszólításnak az ajtóban álló férfi nem tesz eleget, mivel lábát továbbra is ott tartotta, majd néhány másodperc (5-6) múlva H. I. nyitotta ki az ajtót.

A tanú az irodában szabadon tudott mozogni, a bent lévő vadászok nem korlátozták semmilyen módon. A tanú megkérte kollégáját, hogy beszéljenek, amire a vadászok nem is

mozdultak, H. I. kérte meg őket, hogy távozzanak az irodából. Visszaadott nekik egy papírt, mindenki egyszerre távozott, a tanú a saját irodájába ment H. I.-val.

Mikor kimentek az irodából, akkor az a vadász, aki azt mondta, hogy nem mehet be oda, végig közvetlenül a háta mögött állva követte őket, láthatóan azt várta, hogy mit fognak beszélni a kollégájával.

Kérdésre elmondja, hogy nem bántalmazta ez a férfi sem, az irodába való bejutását egyedül az a vadász akadályozta, aki az ajtót belülről elállta, kitámasztotta.

Több munkatársától, H. I.-tól is hallotta, hogy a vadászok az épületben többen is fényképeket és videofelvételeket készítettek. Erről pontosabb információja nincs, mivel ezt ő nem látta, csak hallomásból értesült erről. Azt viszont látta, hogy több vadász is megszólította azokat a más vadásztársaság tagjait, akik mentek ügyet intézni, hallotta, hogy kérdezgették tőlük, hogy „minek jöttél ide”. A vadászok nem szidalmaztak senkit, nem volt náluk fegyver.

A vadászok ügyüket elintéztve sem hagyták el az épületet, körülbelül 14 óra és 14 óra 30 percig tartózkodtak bent, és többször is váltották egymást.

A jegyzőkönyvet 16 óra 11 perckor zárták le.

10) S. L. tanúkihallgatásáról jegyzőkönyv szerint a tanú meghallgatását K. Zs. r. főhadnagy 2017. január 25-én, 10 óra 17 perckor kezdte meg.

A tanú vallomásaiban elmondja, hogy G. Vadásztársaság képviselőjében jelent meg a kérdéses napon 7 óra 50 perc körül a kormányhivatalban.

Az épületben az első emeleti aulába ment, a váróterembe. Bárkinek odaadhatta a kérdéses hirdetményt, aki a vadászati hatóság munkatársa, tehát nem kizárólagosan H. I.-t kereste. De őt látta meg először, ezért indult meg felé. Ekkor többen is jelen voltak az épületben, egyrészt az ott dolgozók, másrészt más vadásztársaság tagjai.

A tanú semmilyen atrocitásnak, korlátozásnak nem volt tanúja, mellyel más vadásztársaság tagjai zaklattak volna bárkit is.

A tanú nem ismeri a többi vadásztársaságot, senki nem volt ismerős az ott lévők közül, még arról sem. Így nem ismeri a panaszost sem.

Annyi történt, hogy H. I. megérkezett, a tanú köszönt neki. Az ügyintéző ment az irodája felé, nyitotta az ajtót, a tanú be akart menni, de ez egy kicsi ajtó, és előtte beszlisszolt két másik férfi. Ez csak egy szimpla tolakodás volt a két férfi részéről, illetve még az se, a két férfi egész egyszerűen megelőzte őt. Bementek, és bezárták az ajtót maguk mögött. Az ajtó előtt nem volt dulakodás, őt senki nem bántotta, nem ütötte meg, nem lökték meg, nem akadályozták meg semmiben, fel sem merült benne, hogy „itt bármi lenne”. Nem is zárták be teljesen az ajtót, a panaszos próbálta kinyitni s beszólt, hogy időpontra jött. Valaki válaszolt, hogy ők is ügyet intéznek. Azt, hogy ki válaszolt nem tudja a tanú, de az egésznek nem tulajdonított jelentőséget, nem érezte, hogy bármit elkövettek volna a sérelmére.

Ezt követően a folyosón várakozott, és látta, hogy egy ott dolgozó nő be akart menni, szólt, hogy szeretne bemenni és be is ment. Nem kellett hosszan várakoznia, vagy húznia az ajtót, szólt és ment is be, a tanúnak nem volt az a benyomása, hogy bármi rendkívüli történt volna.

A tanú újból elmondta, hogy a folyosón szabadon mozgott, az ügyintéző irodájába pedig azért nem jutott be, mert voltak előtte.

11) A jogi képviselő megküldte az illetékes rendőrkapitány 2017. február 15-én kelt, nyomozás megszüntetéséről szóló határozatát.

A Btk. 194.§ (1) bekezdésébe ütköző és az aszerint minősülő személyi szabadság megsértése büntetnének gyanúja miatt a panaszossal szemben folytatott nyomozást a Be. 190.§ (1) bekezdés a) pontja alapján, figyelemmel a 190.§ (2) bekezdés első mondatára, (miszerint a cselekmény nem bűncselekmény), megszünteti.

A határozat indoklása szerint a tanúvallomások alapján egyértelmű, hogy nem történt bűncselekmény, ennek hiányában a nyomozást megszüntetik.

III.

A panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire figyelemmel a Testület megvizsgálta a panaszos előállítását és azt, hogy a rendőrség nem nyújtott kellő segítséget a panaszosnak, hogy az intézkedést követően éjszaka haza jusson.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszos Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, a IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz és személyi biztonsághoz, valamint XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő jogát, az alábbiak szerint.

1) A panaszos előállításával kapcsolatban a Testület következőket jegyzi meg.

A jogi képviselő sérelmezte, hogy a panaszos előállítása jogalap nélkül történt, mivel a cselekménye nem merítette ki a rendőrség által hivatkozott törvényi tényállást. A jogi képviselő mindemellett aránytalannak is tartotta az intézkedést, mert nem volt szükséges semmilyen halaszthatatlan nyomozati cselekmény foganatosítása, amiért szükséges volt a panaszos éjszakai kihallgatása. Az ügyben nem volt olyan nyom, amely eltüntetését bárki az éjszaka folyamán elvégez (het)te volna; nem volt olyan tény vagy körülmény, amelyet másnap reggel ne lehetett volna felderíteni. Ráadásul nem utalt arra sem jel, hogy a panaszos idézése esetén ne működne együtt a rendőrséggel, hivatásos vadászként rendészeti feladatokat lát el, így tudatában van annak, ha idézik, meg kell jelennie a hatóság előtt.

A rendőrség a panaszos előállításának jogalapjaként a z Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontját jelölte meg.

Az idézett jogszabályhely szerint A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható.

A rendőrségi iratok arról számoltak be, hogy felmerült a gyanú arra vonatkozóan, hogy az intézkedés napján a reggeli órákban a panaszos a megyei kormányhivatal épületében az egyik kormánytisztviselő sérelmére megvalósította a Btk. 194. §-ában szabályozott személyi szabadság megsértése büntetét. („Aki mást személyi szabadságától megfoszt, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”)

A panaszos a vadászati szakügyintéző irodájában társával együtt hivatalos ügyintézés céljából tartózkodott azért, hogy a vadásztársasága nevében hirdetményt nyújtson be. Az ügyintézés ideje alatt az irodába be akart menni egy kormánytisztviselő, azonban a panaszos az iroda ajtajában állt, lábával az ajtót kitámasztva, így az ott dolgozó az ajtót csupán résnyire tudta megnyitni. Ekkor az irodába bekiabált, hogy beszélni akar a kollégájával, aki felszólította a panaszost, hogy a kolléganőjét engedje be. A felszólításnak a panaszos azonnal eleget tett, ugyanis szándéka nem az volt, hogy a titkárnő bejutását akadályozza, vagy szabad

mozgásában korlátozza, csupán a nyugodt ügyintézés akarta biztosítani. A bent tartózkodó kolléga elmondta, hogy aznap a vadászterületek bérbeadása miatt több vadász is az épületben tartózkodott a hirdetések érkezése miatt, ami miatt izgatott légkör uralkodott és kisebb tolatkodás is kialakult. A tanúvallomások megegyeztek abban, hogy konkrét erőszakos cselekményről, fenyegetésről, tettelességről, akadályozásról nem volt szó egyik vadász esetében, így a panaszos esetében sem. A bent és kívül tartózkodó ügyintéző tanúvallomása egy pontban mondott ellent egymásnak: a szobán belül ülő kolléga szerint a panaszos felszólításra azonnal beengedte a kolléganőt, a kívül tartózkodó hölgy szerint ez 5-6 másodpercig is eltartott.

A Testület ehelyütt utal gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – az adott cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. A Testület fontosnak tartja hangsúlyozni: nem abban a kérdésben foglal állást, hogy a panaszos elkövetette-e a bűncselekményt vagy sem, hanem abban, hogy az adott helyen és időben rendelkezésére álló adatok alapján a rendőr gondolhatta-e azt, hogy panaszossal szemben felmerül a bűncselekmény elkövetésének – a megalapozott gyanú szintjénél alacsonyabb fokú – gyanúja. (Amennyiben igen, úgy a rendőri intézkedés akkor is jogszerű lehet, ha utóbb a nyomozás azt állapítja meg, hogy az érintett nem követett el bűncselekményt, vagy a bűncselekmény elkövetése nem bizonyítható. Ezért a bűncselekmény gyanújának, mint előállítási oknak a fennállása nem is vonja maga után minden esetben kötelező jelleggel azt, hogy azt a személyt, akit ezen előállítási ok alapján vannak intézkedés alá, meg is gyanúsítsák valamilyen bűncselekmény elkövetésével.)

A Testület rendelkezésére bocsátott iratok (feljelentés, tanúvallomások) alapján arra a következtetésre jutott, hogy jelen esetben hiányzott a rendőrség által hivatkozott bűncselekmény elkövetésének már az egyszerű gyanúja is, mivel a panaszos egyrészt nem fosztott meg senkit szabadságától, cselekménye arra irányult, hogy az ügyét zárt ajtók mögött intézhesse.

A Testület elismeri, hogy ez a magatartás nem megszokott egy ügyféltől, ahogy azonban a szakügyintéző is előadta vallomásaiban, aznap nagyon sok minden múlt azon, hogy ki érkezteti hirdetményét elsőnek. A panaszos felfokozott magatartása lehet, hogy nem volt etikusan, de az bizonyos, hogy nem vetette fel a bűncselekmény elkövetésének egyszerű gyanúját sem. A Testület meglátása szerint a rendőrök semmi olyan információ birtokába nem jutottak a nap végére az akkor már rendelkezésre álló tanúvallomásokkal, amely a feljelentésben szereplő gyanút megerősítette volna, ami miatt szükség lett volna további azonnali intézkedésre (a panaszos előállítására.)

Fentiek érvelés alapján a Testület a körülmények gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy **a panaszos előállításnak hiányzott az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) szerinti jogalapja, ami miatt a sérült a panaszos személyes szabadsághoz fűződő joga.**

A Testület meg kívánja jegyezni, hogy amennyiben el is fogadjuk a rendőrség álláspontját, hogy felmerült a gyanú a bűncselekmény elkövetésével kapcsolatban, a Testület szerint az arányosság próbáját ekkor sem állja ki a foganatosított kényszerintézkedés: ugyanis volt olyan kisebb jogkorlátozással járó eszköz, amivel az intézkedés célja (gyanú tisztázása) elérhető lett volna. A Testület osztja a jogi képviselő azon álláspontját, hogy semmi nem

indokolta a panaszos azonnali előállítását, nem merült fel olyan körülmény am alapján megkérdőjelezhető lett volna, hogy a panaszos az idézésre megjelenik.

Mivel a Testület már az előállítás jogalapját is jogsértőnek találta, ezért nem folytatta le az előállítás arányosságára és időtartamára vonatkozó külön vizsgálatát, ugyanakkor a megküldött iratokra való tekintettel megjegyzi, hogy töretlen gyakorlata szerint az előállítás időtartamához a gyanúsított kihallgatás időtartamát is hozzá kell számítani, ugyanis az intézkedés alá vont a rendőrkapitányságra beérve kétség kívül rendőri felügyelet alatt állt, onnan nem távozhathatott volna szabadon. (Az iratok szerint az előállítás időtartama 15 percre, a beszállítás idejére korlátozódott, holott az előállítás végrehajtásáról szóló jelentésre is rá volt vezetve kézírással, hogy a panaszost másnap 0 óra 10 perckor, a nyilvántartásba vételt követően –amit a külön törvény alapján szintén tűrni köteles- bocsátották szabadon.)

2) A jogi képviselő sérelmezte, hogy nem tájékoztatták a panaszost, hogy pontosan miért és milyen ügyben állítják elő, mi az intézkedés célja.

A szolgálati fellépéssel kapcsolatban az Rtv. 20§ (2) bekezdése rögzíti, hogy a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdése előírja, hogy az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés röviden annyit tartalmazott e panaszellemmel kapcsolatban, hogy utasítás alapján megjelentek a panaszos lakásán, hogy lakásából gyanúsított kihallgatásra előállítsák. Azt, hogy mit pontosan közöltek a panaszossal, szövegesen.

A kapitányságvezető átirat azt tartalmazta, hogy a rendőri intézkedés Szolg. Szab. 5.§-ának megfelelően történt (napszaknak megfelelő köszönés, az intézkedés alá vont személy korának, nemének megfelelő megszólítás, tisztelgés, a rendőri megjelenés okának és a további intézkedések menetének közlése). A kérdésre, hogy tájékoztatták-e a panaszost a megjelenésük/intézkedésük okáról, a tájékoztatás rögzítette, hogy tájékoztatták a panaszost, hogy 2016. december 21-én a délelőtti órákban az illetékes kormányhivatal épületében akadályozta a kormánytisztviselők irodába történő bejutását, munkavégzését, ezért személyi szabadság megsértése bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt gyanúsított kihallgatása céljából előállítják az illetékes rendőrkapitányságra.

A Testület gyakorlata alapján mindig az intézkedés időpontjához legközelebbi keltezésű iratot tekinti a leghitelesebbnek, amely irat ezzel kapcsolatban nem rögzített semmit, ami a Testület álláspontja szerint valószínűbbé (életszerűbbé) teszi a panaszos állítását. **Erre való tekintettel az előállítás okának és céljának hiányos közlése miatt a Testület megállapította a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának sérelmét.**

3) A panaszos azt is kifogásolta, hogy a rendőrség nem nyújtott segítséget, hogy a másik városban lévő rendőrségről hazajusson.

A panaszbeadvány szerint az éjszaka kellős közepén, tömegközlekedés hiányában sem biztosítottak visszaszállítást a rendőrök a panaszos 18 km-re lévő lakhelyére, egy ismerőse segítségével került haza.

A Testület már több korábbi állásfoglalásában kimondta, ahogy a jelen esetben is ezt teszi, miszerint a rendőrségnek valóban nincs jogszabályi kötelezettsége, mely szerint az állampolgárokat egy-egy rendőri intézkedést követően haza, vagy az általa megjelölt más helyre kell szállítaniuk, vagy akár segédkezniük kellene az állampolgároknak ebben.

Ugyanakkor a rendőrség működésére vonatkozó jogszabályok több olyan rendelkezést is tartalmaznak, melyek a rendőrséget általános, jogvédelmi és segítségnyújtási kötelezettséggel ruházzák fel. Az Rtv. már idézett 2. §-ának (1) bekezdése alapelvi szinten mondja ki, hogy: „A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak.”

Szükséges ezen túl megemlíteni a 17. § (1) bekezdésének előírását is, miszerint „a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.”

A tárgyi esetben vitathatatlan, hogy a rendőrség nem nyújtott semmiféle segítséget a panaszosnak, hogy hazajusson. A rendőrség az Rtv. 2. §-ban foglalt jogvédelmi kötelezettségéből következően nem tagadhatta volna meg a panaszos visszaszállítását, ha jelzi, hogy nem tud hazajutni, és erről a rendőrök is megbizonyosodhattak.

A rendőrség a Testület azon kérdésére, hogy jelezte-e a panaszos, hogy segítségre van szüksége a hazajutáshoz, és ha igen, milyen formában, és a rendőrök milyen tájékoztatást adtak erre nézve, úgy nyilatkozott, hogy a panaszossal a Demecser Rendőrőrs járőrei előállítására végrehajtása előtt közölték, hogy hazajutását neki kell majd megoldania. A panaszos a közölteket tudomásul vette, és elmondta, hogy egyik ismerőst fogja erre megkérni.

A Testület ugyanakkor azt is fontosnak tartja megjegyezni, hogy panaszos sem állított olyat, hogy kifejezett segítség kérése ellenére nem szállították vissza, az előadó testületi tag szerint a visszaszállítás hiányát a késői óra miatt kifogásolta a panaszos.

Ugyanakkor a Testület jogszabályi kötelezettség híján arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos emberi méltósághoz, illetve személyi biztonságához fűződő alapvető joga nem sérült amiatt, hogy a rendőrség nem gondoskodott hazajutásáról.

IV.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a rendőrség kellő jogszabályi felhatalmazás nélkül állította elő a panaszost, ezért megállapította a panaszos személyi szabadsághoz fűződő jogának sérelmét. Az előállítás okának és céljának hiányos közlése miatt szintén indokoltnak látta a Testület jogsértés megállapítását. Jogszabályi kötelezettség hiányában a Testület nem állapított meg jogsértést azzal összefüggésben, hogy a rendőrség nem gondoskodott az éjszaka szabadon bocsátott panaszos hazajutásáról.

A Testület álláspontja szerint a megállapított jogsérelmek mértéke eléri azt a szintet, amely a Testület súlyos alapjogsérelmet megállapító állásfoglalását megalapozza, ezért a rendelkező részben foglaltak szerint – az Rtv. 93/A. §-ának (6) bekezdése alapján – a Testület az állásfoglalást megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak.

Budapest, 2017. július 6.

Dr. Lukács Tamás

elnök

Dr. Kozma Ákos

elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra

előadó testületi tag

Dr. Wildner Domonkos

testületi tag

Dr. Cservák Csaba

testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTISZÜLET